

Et dokumentationsredskab tilpasset autismeområdet – Det Sociale Indikatorprogram for personer med ASF (SIP-autisme)

Hvordan ville et dokumentationsredskab se ud, hvis man udviklede det i samarbejde med fagfolk fra praksis? SIP-autisme er et bud på et dokumentationsredskab, som er anvendeligt for praksis. Det er et redskab til at dokumentere den socialfaglige indsats og virkningerne af den på botilbud for personer med autisme spektrum forstyrrelse. SIP-autisme er en del af Dansk kvalitetsmodel på det sociale område.

Af Lise Marie Udsen, SIPs sekretariat,
Center for Kvalitetsudvikling i Region Midtjylland

Hvorfor skal vi bruge tid på at dokumentere?

De fleste, der beskæftiger sig med det sociale område eller anden form for offentlig service, vil have bemærket et stigende krav om at dokumentere, hvad de bruger deres arbejdstid på.

Det er dog ikke altid, at kravet om dokumentation føles relevant i det daglige arbejde. Nogle synes, at der går vigtig tid fra kerneydelsen for at opfylde forvaltningens krav om oplysninger. Oplysninger, som de måske frygter, vil blive brugt til standardisering eller rationalisering, og som ikke nødvendigvis bidrager meningsfuldt til at udvikle den sociale praksis. Derudover er det heller ikke nogen let opgave at beskrive den sociale praksis.

Samtidig må man nok erkende, at dokumentationskravet er kommet for at blive. Både samfundet og brugerne af et tilbud vil have information om kvaliteten af tilbuddet. Hvem har f.eks. lyst til at sende en af sine kære til

et sted, hvor man ikke ved, om ydelsen er i orden? Det er jo ikke ligegyldigt, hvad beboerne udsættes for. Og det er heller ikke tilfældigt, hvilken indsats, der udøves, for der ligger faglige vurderinger bag arbejdet. En mere konstruktiv tilgang til dokumentationskravet er derfor at gøre dokumentationen til sin egen – gøre den vedkommende og anvendelig.

Og som biprodukt kan dokumentation føre flere gode ting med sig. At dokumentere sin indsats giver en øget refleksion over det faglige arbejde, når man skal overveje, hvad man gjorde i en bestemt situation, og hvorfor man valgte netop dén fremgangsmåde. Desuden giver det en bedre mulighed for at dele sin viden med andre og derved udveksle erfaringer til gavn for både medarbejdere og beboere på botilbuddene.

SIP-autisme er et bud på målrettet dokumentation, som er vedkommende og anvendelig for praksis.

Hvad er SIP-autisme?

Helt konkret består SIP-autisme af nogle spørgeskemaer med både afkrydsningsfelter og muligheder for kvalitativ uddybning samt en efterfølgende årlig kvalitetsaudit. 'Audit' betyder her faglig høring og foregår som en struktureret diskussion blandt fagfolk af et på forhånd udvalgt emne. Formålet er, at man derved f.eks. kan gå i dybden med et mønster, som har vist sig på baggrund af dataindsamlingen via spørgeskemaerne.

Tanken i SIP-autisme er, at hvis man er i stand til at beskrive den pædagogiske indsats, som personalet yder i forhold til beboeren, og de virkninger af indsatsen, som personalet kan observere, så har man et rigtig godt grundlag for at få overblik over arbejdet med beboeren.

Tanken i SIP-autisme er, at hvis man er i stand til at beskrive den faglige indsats, som personalet yder i forhold til beboeren, og de virkninger af indsatsen, som personalet kan observere, så har man et godt grundlag for at få overblik over arbejdet med beboeren. Både det, der fungerer godt, og det der fungerer mindre godt. SIP-autisme giver på den måde et grundlag for at videreudvikle kvaliteten i indsatsen over for den enkelte beboer.

Udviklingen af SIP-autisme er foregået ved i samarbejde med fagfolk på autismeområdet at udvælge områder af den faglige indsats, der har stor betydning for beboerens velbefindende, og som dermed er relevante for fagfolk at blive klogere på. På den måde kan dokumentationen i SIP-autisme bidrage til praksis.

Hvad er formålet med SIP-autisme?

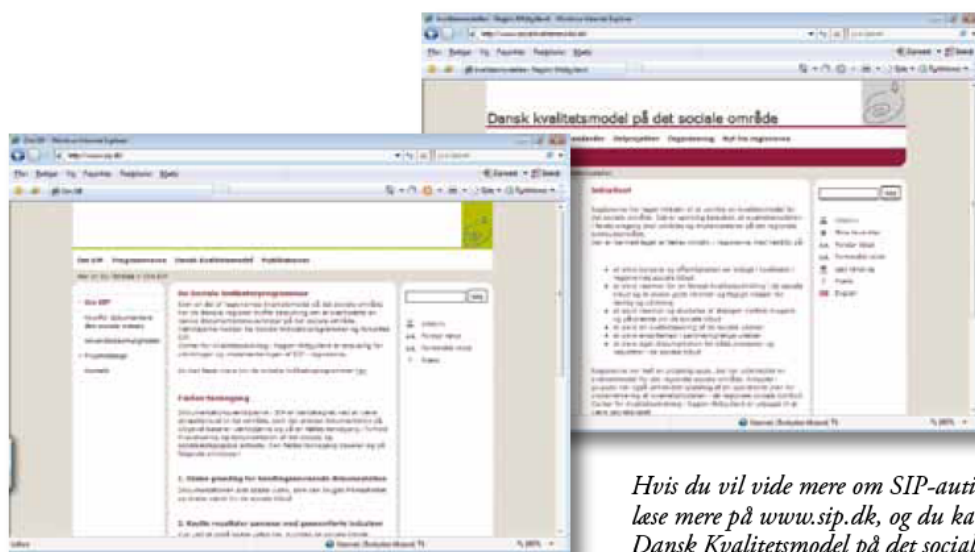
SIP-autisme har primært tre funktioner. For det første skal programmet være et praktisk anvendeligt værktøj for botilbuddene ved at bidrage til øget indsigt i den faglige indsats og læring på baggrund heraf. For det andet skal SIP-autisme kunne bruges som dokumentation til forvaltningerne, der har en interesse i at følge med i arbejdet på de enkelte botilbud. For det tredje skal det via den systematiske indsamling af data skabe grundlag for øget vidensudvikling på området, fordi det over tid vil blive muligt at sammenligne erfaringer med forskellige indsatser.

Det vigtigste succeskriterium for SIP-autisme er dog, at det bliver et dokumentationsredskab, som er anvendeligt for praksis – altså

at det giver mening for praksis, og at dokumentationen bidrager til at kvalificere den indsats, der ydes. Netop derfor er SIP-autisme udviklet i samarbejde med fagfolk fra autismeområdet. Det er desuden hensigten, at SIP-autisme kan bruges som bidrag til handleplansarbejdet.

Hvad siger de foreløbige erfaringer med andre SIP-programmer?

Udover SIP-autisme er der også SIP-programmer til unge på sikrede institutioner, unge på psykiatrinære institutioner, voksne med erhvervet hjerneskade og voksne med psykisk funktionsnedsættelse (psykisk udviklingshæmmede). Sidstnævnte udvikles i foråret 2009. Derudover er der også et SIP-program i Norge til unge med normbrydende adfærd på åbne institutioner.

Hvis du vil vide mere om SIP-autisme kan du læse mere på www.sip.dk, og du kan læse mere om Dansk Kvalitetsmodel på det sociale område på www.socialkvalitetsmodel.dk

Erfaringerne fra de SIP-programmer, der allerede er i gang i praksis, er, at udfyldelsen af SIP-skemaerne giver god anledning til faglig refleksion over den faglige praksis og en systematik, der sikrer, at man får mange vinkler med. Derfor er tilbagemeldingerne fra tilbuddene, at den tid, som det tager at udfylde skemaet, er givet godt ud. Ikke mindst fordi der kommer flere øjne på beboeren, hvis man strukturerer skemaudfyldelsen omkring et team. For måske kan beboeren noget sammen med én medarbejder, som han eller hun ikke kan sammen med en anden, fordi relationen netop er så afgørende i den her type arbejde. I forhold til tidsfaktoren lyder det, at udfyldelsen af skemaet kan gennemføres hurtigere gang for gang.

Hvem kan deltage i SIP-autisme?

SIP-autisme er for alle botilbud, hvor der i henhold til § 107 og § 108 i serviceloven bør voksne personer – altså personer over 18 år – med en autisme spektrum forstyrrelse. Såvel regionale som kommunale botilbud kan deltage.

Hvad er sammenhængen til Dansk Kvalitetsmodel på det sociale område?

De sociale indikatorprogrammer (SIP) indgår som et delprojekt af Dansk kvalitetsmodel på det sociale område. Det betyder

bl.a., at SIP på sigt skal levere dokumentation til opfyldelsen af standarderne i kvalitetsmodellen. Derudover er SIP også et projekt i sig selv, hvis et botilbud eller en institution har lyst til at arbejde mere systematisk med dokumentation af sin indsats.

Hvornår går SIP-autisme i gang?

SIP-autisme går i luften i foråret 2009. Det vil foregå på den måde, at der først afholdes et uddannelsesseminar for de personer, som hvert af de deltagende botilbud har udpeget som SIP-nøglepersoner. Det følges op med besøg fra SIPs sekretariat på botilbuddene, hvor alle medarbejdere vil blive undervist i, hvordan SIP-autisme skal anvendes. Senere følger undervisning i brugen af auditmetoden.

Hvad sker der med de indsamlede data?

Når botilbuddet har udfyldt et spørgeskema, indsendes det til en fælles database. Herfra kan SIPs sekretariat lave samlede rapporter i anonymiseret form, der kan give overblik over indsatsen på botilbud i et område. Afrapporteringen afhænger af den enkelte regions eller kommunes ønske hertil. Udarbejdelsen af rapporter har ikke til formål at pege fingre af nogen, men netop at lave en vidensopsamling til gavn for autismeområdet. Inden den endelige rapport kan udsendes, skal den kvalificeres gennem

en audit. Kommentarerne fra auditten vil indgå i rapporten for at sikre, at data ikke står alene og bliver misforstået af personer uden kendskab til baggrunden for data. Det er dog også muligt at lave rapporter for mindre områder, som ikke offentliggøres men kun anvendes internt.

Hvor kan du få mere information om SIP-autisme?

Hvis du vil vide mere om SIP-autisme eller SIP-programmerne i det hele taget, så kan du gå ind på www.sip.dk og læse mere eller kontakte faglig koordinator for SIP-programmerne Simon Møller eller konsulent Lise Marie Udsen på mail eller telefon (Simon.Moeller@stab.rm.dk / 8728 4944 eller Lise.Udsen@stab.rm.dk / 8728 8128).

Hvis du vil vide mere om Dansk kvalitetsmodel på det sociale område, kan du læse mere på www.socialkvalitetsmodel.dk. ↗